

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2176072
Steller: F. Burg
Datum commissie:
Datum raadsvergadering:

Team: B&R
Teammanager: Dennis de Heer
Portefeuillehouder: T. L. M. Bennis
E-mail: f.burg@hoorn.nl

Onderwerp

Voorstel tot beheer en verwijdering van (aanstootgevende) graffiti

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Beleidsnotitie graffiti
---	-------------------------

De raad besluit

In te stemmen met de voorgestelde beleidsnotitie graffiti, waarbij de belangrijkste punten zijn:

1. Het verwijderen van aanstootgevende graffiti;
2. Het uitvoeren van twee reguliere onderhoudsbeurten per jaar;
3. Het inrichten van een registratiesysteem;
4. Het organiseren van vrijplaatsen;
5. Een financiële tegemoetkoming voor particulieren.

Samenvatting

Hoorn ervaart toenemende overlast van graffiti, wat de uitstraling van buurten en het veiligheidsgevoel van bewoners negatief beïnvloedt. Zowel het college van B en W als de gemeenteraad willen dit aanpakken.

Het voorstel richt zich op het verwijderen van aanstootgevende graffiti op gemeentelijke eigendommen en het uitvoeren van twee reguliere onderhoudsbeurten per jaar. Daarnaast wordt een registratiesysteem opgezet en vrijplaatsen voor graffiti georganiseerd. Er is ook een financiële regeling voorgesteld, waarbij particulieren een eenmalige bijdrage van €500 per jaar kunnen ontvangen voor het verwijderen van aanstootgevende graffiti, met een maximaal budget van €5.000 per jaar.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Hoorn ervaart toenemende graffiti-overlast op gebouwen, straatmeubilair en elektriciteitskasten. Tags, simpele handtekeningen of symbolen, worden als ontsierend ervaren, terwijl aanstootgevende graffiti een negatief effect heeft op buurten en het veiligheidsgevoel. Hoewel zowel het college als de raad een verzorgde leefomgeving belangrijk vinden, heeft de gemeente nog geen graffiti-beleid.

Om de overlast beter te bestrijden, heeft het college scenario's laten uitwerken voor het verwijderen van graffiti op gemeentelijke eigendommen. Vanwege beperkte middelen wordt voorgesteld om alleen aanstootgevende graffiti of graffiti op onveilige plekken binnen drie dagen te verwijderen en de tweejaarlijkse onderhoudsrondes te handhaven.

Belang

Een schone leefomgeving is belangrijk voor de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel van inwoners. Bekladding van muren en straatmeubilair kan een bron van ergernis zijn. Een helder graffiti-beleid is daarom van belang. Met het vastleggen van een visie op graffiti verwijderen, stellen we kaders vast waarmee de gemeente graffiti-overlast, met aanstootgevende afbeeldingen en of teksten, wil inperken.

Centrale vraag

Hoe wil de raad omgaan met het bestrijden en voorkomen van graffiti overlast?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Met dit voorstel beoogt de gemeente Hoorn de stad schoner en veiliger te maken door snel in te grijpen bij aanstootgevende graffiti, heldere regels vast te stellen en burgers te informeren over verwijderingsmogelijkheden. Ook wordt voorgesteld dat de gemeente Hoorn een deel van de kosten op zich neemt om particulieren te ondersteunen bij het verwijderen van aanstootgevende graffiti. Het tijdig verwijderen van dergelijke graffiti draagt significant bij aan de perceptie van netheid en veiligheid.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte.

4. Kaders

Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL)

De huidige voorschriften en juridische bepalingen voor dit onderwerp zijn opgenomen in de VFL (voorheen APV). Daarnaast vinden we aanvullende wettelijke richtlijnen en voorschriften in de Woningwet, de Welstandsnota, het Wetboek van Strafrecht en het 'Besluit activiteiten Leefomgeving' (Bal).

- De VFL Hoorn biedt mogelijkheden om actie te ondernemen tegen de dader(s), mits deze op heterdaad wordt betrapt.
- Het Wetboek van Strafrecht biedt mogelijkheden om actie te ondernemen tegen dader(s).
- Het Bal is één van de vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) onder de Omgevingswet. Het Bal bevat regels van het Rijk over activiteiten in de fysieke leefomgeving.

5. Argumenten

Beeldkwaliteit openbare ruimte

CROW, het Nederlandse kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte beschrijft verschillende beeldkwaliteitsniveaus voor graffiti, van direct verwijderen in representatieve gebieden tot geen onderhoud in minder belangrijke zones. In Hoorn hanteert de gemeente een laag niveau (basis min) voor graffiti, wat betekent dat graffiti alleen wordt verwijderd als het aanstootgevend is. Dit beleid staat in contrast met het hogere onderhoudsniveau voor andere aspecten van de openbare ruimte. Ondanks toenemende graffiti-overlast, blijven de huidige maatregelen beperkt en reactief. Voor meer details, zie de beleidsnotitie graffiti en de bijbehorende bijlagen 2A, B en C.

Voorgestelde aanpak

Een intensievere aanpak van graffiti is mogelijk, maar er zijn beperkte financiële middelen beschikbaar. Daarbij komt dat 18% van alle graffiti op niet-gemeentelijke objecten voorkomt, die niet door gemeente Hoorn gereinigd mogen worden. Om die redenen zal er voor Hoorn geen planmatig beheer en onderhoud op het gebied van graffiti worden ingevoerd.

Aanstootgevende graffiti wordt direct verwijderd van gemeentelijke objecten en of gebouwen zodra de gemeente een melding ontvangt. Ook bij gevaar voor (verkeers-)veiligheid worden openbare objecten schoongemaakt. De aanpak voor het verwijderen van graffiti is reactief georganiseerd. Reguliere graffiti wordt alleen verwijderd tijdens de geplande onderhoudsbeurten, die twee keer per jaar plaatsvinden. Deze kosten worden gedekt uit de reguliere onderhoudsbudgetten. Meldingen en verwijderingsacties worden momenteel nog niet consequent vastgelegd.

Registratie

Jaarlijks komen circa 100 klachten/meldingen over graffiti binnen. Ook krijgt graffiti regelmatig aandacht in media en op sociale media. Er verschijnen regelmatig berichten over de tags van 'K-R', 'Adog' en 'NS' en andere bekladdingen.

De periode waarin graffiti is aangebracht, ontdekt en verwijderd moet worden, is belangrijk. Een fysiek instrument dat op repressieve wijze wordt gebruikt, is een vaste procedure om graffiti te registreren. Bij het verwijderen van graffiti moeten de juridische richtlijnen worden gevolgd. In beginsel wordt alleen graffiti op gemeentelijke eigendommen door de gemeente verwijderd. Als eigenaren van woningen of panden worden aangeschreven, moeten de procedures van de Woningwet worden gevolgd.

Alle meldingen van graffiti zullen in het meldingssysteem Fixi worden geregistreerd. Een categorie zal aan het meldingssysteem van gemeente Hoorn worden toegevoegd voor het rapporteren en registreren van graffiti. Deze categorie omvat de vier subcategorieën "aanstootgevende of reguliere graffiti op gemeentelijke- of particuliere eigendommen".

Begroting beheer en onderhoud

Jaarlijks wordt €50.000 gereserveerd voor de financiering van graffitiverwijderingsmaatregelen. Daarnaast wordt er 200 uur aan inzet van gemeentepersoneel (met een waarde van ongeveer €16.000) gereserveerd voor deze doeleinden. Op basis van de geschatte uren en het gereserveerde budget wordt jaarlijks een begroting opgesteld voor het verwijderen van aanstootgevende graffiti en graffiti die de veiligheid in gevaar brengt.

Graffitivergoeding voor particulieren

In de beleidsnotitie wordt geïntroduceerd dat de gemeente Hoorn eigenaren financieel ondersteunt bij de verwijdering van graffiti. De gemeente draagt eenmalig 10% bij van de totale kosten per eigenaar, met een maximum van €500 per jaar. Deze bijdrage is bedoeld om eigenaren te helpen graffiti snel en effectief te verwijderen, waardoor het visuele landschap van de stad behouden blijft.

Om de beschikbare middelen effectief te beheren, wordt het aantal jaarlijkse aanvragen gemaximeerd op 10, wat neerkomt op een jaarlijks budget van maximaal €5000 voor deze ondersteuning. Deze tegemoetkoming wordt gereserveerd vanuit het wijkbudget.

Vrijplaatsen

Een specifiek subdoel is het opzetten van een programma om graffiti te bestrijden of ontmoedigen. Daarbij worden speciale locaties aangewezen waar het toegestaan is om graffiti te maken. Een zogenoemde vrijplaats voor graffiti is een aangewezen locatie waar iedereen legaal hun werk kan maken zonder wetsovertreding. Het is een plek waar de gemeente toestemming geeft om graffiti op specifieke plekken aan te brengen. Zo zal een vrijplaats worden ingericht bij de nieuwe skatevoorziening in het Julianapark, waar een muur wordt gemetseld waarop op een legale manier graffiti kan worden aangebracht.

Het doel van een vrijplaats voor graffiti, is het stimuleren van straatkunst en het verminderen van vandalisme door een legale optie te bieden aan graffitischrijvers en -tekenaars. Vrijplaatsen voor graffiti bieden een creatieve en legale ruimte voor iedereen die zich met graffiti bezighoudt om hun talenten te uiten. Het beleid en de mogelijke locaties zullen in nauwe samenwerking met betrokken partijen worden ontwikkeld en uitgevoerd.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Hoewel voor dit specifieke voorstel geen participatie heeft plaatsgevonden, is uit verschillende signalen op te maken dat graffiti een grote bron van ergernis kan zijn voor inwoners.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat. De verwijdering van graffiti wordt vanuit bestaand budget gedekt.

8. Communicatie

Gezien de aandacht voor het onderwerp wordt na het vaststellen van het besluitvormend raadsvoorstel een persbericht verstuurd. Op onze gemeentelijke website leggen we uit wat we doen en wat inwoners kunnen verwachten. We zorgen voor standaard brieven voor bedrijven en particulieren waar graffiti is aangetroffen. Daarnaast gaan we jongeren voorlichten over graffiti, en zullen we specifieke plekken zoeken waar graffiti mag worden gezet.

9. Realisatie

De werkzaamheden voor regulier onderhoud zullen worden uitgevoerd zoals nu ook gebeurt. Structureel zullen er jaarlijks twee reinigingsrondes plaatsvinden op een aantal geselecteerde zichtlocaties (HotSpots). Aanstootgevende graffiti zal zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen drie dagen, worden verwijderd.

Ons registratiesysteem voor meldingen van graffiti zal operationeel zijn vanaf het derde kwartaal van 2024. Zodra het systeem is ingericht, wordt het Klant Contact Centrum (KCC) geïnformeerd, zodat zij bewoners en ondernemers beter kunnen ondersteunen en informatie verstrekken.

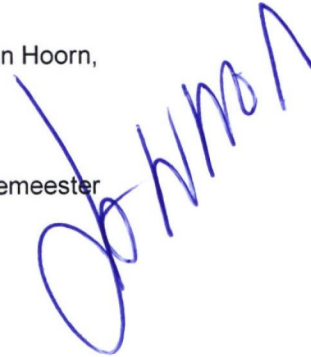
Het stimuleren van straatkunst en verminderen van vandalisme door het aanbieden van een legale ruimte voor graffiti, zodat graffitischrijvers en -tekenaars hun talenten op een creatieve en wettige manier kunnen uiten. Gedurende de implementatie worden mogelijke locaties voor vrijplaatsen in nauwe samenwerking met betrokken partijen gezocht.

Hoorn, 20 AUG 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester